

Zeitschrift: Annalas da la Societad Retorumantscha
Herausgeber: Societad Retorumantscha
Band: 93 (1980)

Rubrik: Cronica
Autor: [s.n.]

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 05.04.2026

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Cronica

Anton Perini-Hagenbuch

6 avrigl 1890 – 22 settember 1977

Als 24 settember 1977 ho üna granda raspeda funebra accumpagno al dr. iur. Anton Perini a sieu ultim pos. Il defunt ho giuvo üna rolla impurtanta illa vita publica ed illa vita sociela da sia vischnauncha patria. Sieus merits pel mategnimaint e pella chüra da la lingua e da la cultura rumauntscha restan inschmanchabels.

Anton Perini es naschieu als 6 avrigl 1890 a Samedan scu figl dals conjughels Peter ed Anna Perini-Perini. Sieu bap es sto directur generel dals hotels Kurhaus, Stahlbad e Viktoria a San Murezzan e que dal 1899 al 1922. Insembel cun sias quatter sours ho il giuven Anton Perini passanto üna bella giuventüna. El ho frequento las scoulas a Samedan e, zieva passanto sieu temp da gimnasi a la Scoula chantunela, s'ho'l dedicho als stüdis da dret a las universiteds da Turi e da Lipsia. Scu commember da l'Utonia s'ho'l adüna sentieu fermamaing collio al muond ed als ideels da las associaziuns studenticas.

Zieva glivro sieus stüdis s'ho il defunt stabilieu il prüm a Samedan inua ch'el ho mno ün büro d'advocatura insembel cul dr. E. Töndury. Lo

s'ho'l marido cun sia prüma duonna chi l'ho regalo trais iffaunts, ün figl e duos figlias. – In quist prüm temp d'operusited a Samedan ho el fat part dal cussagl cumünel. Pü tard s'ho'l stabilieu cun sia famiglia a Tusaun inua ch'el s'ho eir prasto pel public. Uschè es el sto president da la societad da cura e dal cor viril da Tusaun.

Dal 1946 es Anton Perini darcho turno a Samedan inua ch'el ho surpiglio la rapreschantanza da la Societed da sgüranza da vita Helvetia. Dal 1959 s'ho el marido in segunda alach cun giunfra Helena Hagenbuch da San Murezzan, chi l'es steda üna fidela ed attacheda muglier.

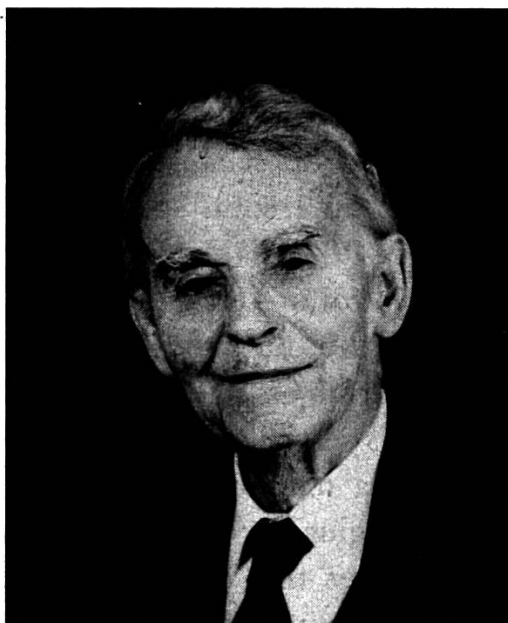
A Samedan al sun gnidas affidedas bainbod diversas otras incumbenzas. Uschè es el sto president dal consistori da la Baselia evangelica (1955–1970), president dal cor masdo, da la societad da tir e suprastant da la societad da tregants da Chalavaina. I'l cussagl da vschins è'l sto 16 ans a l'inlungia vicepresidente.

Que chi l'interessaiva e paschiunaiva il pü da tuot es sto il rumauntsch e sieu destin. Desch ans è'l sto president da l'Uniuin dals Grischs. In sia lavur per la Lia Rumauntscha s'ho'l impegno fich pellas scoulinas rumauntschas in Grischun ed es sto ün paschiuno commember da la cumischiun da chaunt. L'autur da quistas lingias s'algorda gugent da sia operusited scu vicepresidente e scu chaschier da la Fundaziun Planta Samedan. Adonta da sia eted avanzada ho'l auncha piglio viva part a las trattativas da la tschantada da sted da l'an 1977.

Tal militer d'eira il dr. Anton Perini magiur da la chavallaria. Dal 1943 al 1945 ho'l mno ils champs d'ospitalisaziun e d'internamaint a Langenthal, Sumiswald e Lucerna.

Il defunt es sto ün hom da character sociabel e da fin umur. Sia simplicited e bunted, ma eir sieu saun güdicat al distinguivan. In circuls d'amis, taunt a Cuira scu a San Murezzan, d'eira'l adüna fich bainvis. Nus tgnarons a Toni Perini in buna memoria.

Albert de Planta, San Murezzan

† Casper Spescha

A Cuera ei morts ils 8 da settember Casper Spescha en aulta vegliadetgna suenter cuorta e greva malsogna. El ei staus sia veta entira in decidiu Romontsch ed ina petga da chors ed instituziuns romontschas e culturalas ella capitala.

Naschius ils 2 d'avrel 1893 a Tavanasa, ha el frequentau dus onns la Scola cantunala ed ha silsuenter absolviu in emprendissadi mercantil a Cuera. Igl onn 1912 entra el en survetsch dalla Banca cantunala e survescha a quella fideivlamein tochen sia pensiun 1958, il davos sco procurist.

Aunc in giuvenot eis el vegnius a Cuera. Cheu ha el tschercau ina veta entira da rimnar ils Romontschs tier cant e musica, mo era tier legra cumpignia. Buca meins sissonta onns ha el cantau el chor Alpina e presidiau quel pliras ga. Sia dunna Lena ei stada ina dallas fundaturas dil chor da damas Rezia. El sez ha schizun fatg ils tocs teater per ils tscheivers dalla Alpina e Rezia.

Cun tgierp ed olma eis el daventaus stenograf, iniziand dalla Casa dils stenografs a Brambruesch e duront decenis commember dalla suprazonza svizra dils stenografs. Zun enconuschents eis el daventaus tras sia

emprensa stenografia en lungatg romontsch, bein era la suletta, essend che la steno ei vegnida catschada a cantun tras ils dictafons moderns e la pusseivladad da registrar il plidau silla pindella.

Onns ed onns ha Casper Spescha surviu sco revisur da quen e cussegiader da finanza allas differentas societads, denter auter era alla Ligia Romontscha e da 1955–1973 alla Societad Retoromontscha. El fuva buca in amitg da caneras, ses votums eran cuorts, critics e concis. Quei ei bein era stau il motiv ch'el ei staus buca meins che 43 onns correspondent stabel en caussa d'economia dil Grischun ella NZZ. Ses artechels han beinduras anflau in viv eco els cerchels da finanza. In miez tschentaner ha Spescha surviu alla Cassa da malsauns dil marcau da Cuera. Strusch pensiunaus, eis el vegnius elegius per ina perioda el cussegl dil marcau.

Senza caneras, sco el ei ius tras la veta, eis el era semess al davos ruaus. Nus lein mantener el en buna memoria. RIP.

Gion Deplazes

Organs da la Società Retorumantscha

Suprastanza

Dr. Gion Deplazes, Cuaira, president
Dr. Jon Pult, Cuaira, vicepresidente
Genoveva Seger-Arquisch, Vaduz, cassiera
Christian Joos, actuar, Cuaira
Dr. Jachen Curdin Arquint, Cuaira
Dr. Giachen Giusep Casaulta, Cuaira
Flurin Darms, Domat
Felici Maissen, Cumbel
Gion Arthur Manetsch, Domat
Gion Gaudenz, Puntraschigna
Flurin Bischoff, Cuaira
Cla Semadeni, Cuaira
Dr. Stefan Sonder, Cuaira
Victor Stupan, Cuaira

Annalas, redacziun

Felici Maissen, Cumbel
Dr. Jachen Curdin Arquint, Cuaira

Dicziunari Rumantsch Grischun, redacziun

Dr. Alexi Decurtins, Cuaira
Dr. Hans Stricker, Cuaira
Dr. Felix Giger, Cuaira

Revisurs da quint

Robert Capaul, Cuaira
Chasper Stupan, Cuaira

Cumischiun filologica

Dr. Heinrich Schmid, prof., president, Turich
Dr. Konrad Huber, prof., Meilen ZH
Dr. Sigfried Heinimann, prof., Berna
Dr. Mena Wüthrich-Grisch, Küsnacht ZH
Dr. Ricarda Liver, directura dal Thesaurus Singer, Bangerten BE

Tschentaments

dalla Societad Retoromontscha (SRR)
(Fundada ils 15 da december 1885)

Revedi ed acceptai dalla radunonza generala dils 26 da mars 1979

Intent

Art. 1 La Societad Retoromontscha (SRR) ha per mira da perscrutar e cultivar il lungatg romontsch en ses idioms; ella tscherca dad avischnar quels pli e pli.

Art. 2 La Societad Retoromontscha ei purtadra digl Institut dil Dicziunari Rumantsch Grischun; ella tgira ed edescha il Dicziunari Rumantsch Grischun (DRG), in dils quater vocabularis naziunals.

Art. 3 Ella rimna e publichescha ovras linguisticas, litteraras, historicas, folcloristicas e.a. en siu annuari las «Annalas» ni en ediziuns specialas, sco la «Romanica Raetica» e.a. Ils organs numnai vegnan redigi e publicai tenor reglaments specials.

Commembers

Art. 4 Commember dalla Societad Retoromontscha ei scadin che abonnescha las Annalas ni il Dicziunari Rumantsch Grischun.

Art. 5 La Societad Retoromontscha sa numnar commembers d'honor persunas che han acquistau gronds merets per ella e per sias miras. La radunonza generala numna ils commembers d'honor sin proposta dalla suprastonza.

Organisaziun

Art. 6 Ils organs dalla SRR ein ils sequents:

La radunonza generala

La suprastonza

Ils revisurs da quen

Art. 7 Igl organ suprem dalla SRR ei la radunonza generala. Ella elegia la suprastonza ed il president da quella, approbescha il preventiv, il quen e la gestiun.

Art. 8 La Societad Retoromontscha salva mintgonn sia radunonza generala e seraduna pigl auter aschi savens che la suprastonza ni 50 dils commembers anflan quei per necessari.

Art. 9 Mintga treis onns elegia la radunonza generala la suprastonza e dus revisurs da quen. La suprastonza secumpona da silmeins 7 commembers. Quels duessen sereparter ton sco pusseivel en ina gesta relaziun sils idioms e sils divers intschess romontschs. Il president vegn eligius dalla radunonza generala; la suprastonza seconstituescha da sesez e reparta las incumbensas specialas.

Art. 10 La suprastonza meina ed administrescha las fatschentas dalla Societad Retoromontscha conform agl intent dalla societad.

Ella tscharna ils redactors ed igl ulteriur persunal dil Dicziunari Rumantsch Grischun. Ella elegia plinavon ils commembers dalla Cumission Filologica conform al regulativ special.

L'a suprastonza seraduna aschi savens ch'igl ei necessari, da temps en temps era silla tiara.

Art. 11 La suprastonza ei cumpetenta da decider, sche silmeins ina tiarza da ses commembers ein presents.

Las decisiuns vegnan pridas culla maioritad dallas vuschs. Il president votescha era e dat cun sia vusch la decisiun en cass da paritad dallas vuschs. Decisiuns san era vegnir pridas sin via da circulaziun, schinavon che 3 commembers pretendan buca che la suprastonza vegni convocada. Ina tala decisiun vala mo, sch'ella ei unanima. Ella sto vegnir nudada el proxim protocol.

Disposiziuns generalas

Art. 12 Il lungatg official ellas radunonzas ei il romontsch.

Art. 13 La biblioteca, las cartotecas e collecziuns, il material scientific digl Institut dil DRG e.a. ein proprietad dalla Societad Retoromontscha. La Societad Retoromontscha mantegn in archiv culs documents da valur.

Art. 14 Duess la Societad Retoromontscha sedissolver, vegn sia proprietad deponida tier la Biblioteca Cantunala e, sch'ei setracta da daners u tetels, tier l'administraziun da finanzas cantunala. Tut ensemen vegn surdau ad ina nova societad, sch'ina tala seconstituess enteifer 20 onns culs medems intents e cullas medemas miras. Leusura decida la Regenza.

Art. 15 Quests tschentaments remplazzan quels dalla Societad Retoromontscha dils 15 da december 1885, respectiv dils 1937 e 1961.

Davart midadas dils tschentaments decida la radunonza generala cun la maioritad da duas tiarzas dils commembers presents.

Art. 16 Per tuts ils cass, nua che quests tschentaments cuntegnan buca disposiziuns sufficientas, valan per norma ils artechels 60 ss. dil Cudisch Civil Svizzer.

Societad Retoromontscha

Cuera, ils 26 da mars 1979

Il nuder:
Flurin Bischoff

Il president:
Gion Deplazes

Regulativ per las Annalas da la Società Retorumantscha

Redacziun

1. Confuorm a l'artichel 9 dals tschantamaints da la Società Retorumantscha dal 1979 vegnan elets ils redactuors da las Annalas da la suprastanza. Plünavant nomna la suprastanza üna cumischiun consultativa da trais commembers chi rapreschaintan differents idioms. Almain ün commember da quista cumischiun sto far part da la suprastanza. La cumischiun tratta dumondas in connex cul program da redacziun.

Extensiun

2. L'extensiun maximala d'ün tom da las Annalas vain fixada a 12–14 archas, q.v.d. a 192–220 paginas stampadas.

Regulativ Annalas

3. Ils singuls artichels vegnan gruppats da möd ch'els fuorman parts tematicas. La redacziun lascha gnir a pled – tant co pussibel – tuot las singulas parts (linguistica, istorgia, litteratura, folcloristica e.u.i.). Ils idioms dessan gnir resguardats debitamaing. Artichels in linguas estras pon gnir admiss, sch'els trattan lingua e cultura rumantscha. Davart la publicaziun dad ouvras belletristicas (dramas, poesias etc.) decida la redacziun definitivamaing e da cas a cas insembel culla cumischiun consultativa.

Ingaschamaint finanziel da la Società Retorumantscha

4. La Società Retorumantscha paga ils cuosts da stampa, da liadüra e da spediziun fin maximalmaing 220 paginas per volüm. In cas specials po il spazi gnir augmantà cun üna decisiun tratta da la redacziun insembel culla cumischiun consultativa e cul chaschier.

Singulas contribuziuns

5. Las singulas contribuziuns nu dessan – per regla – surpassar 48 paginas. Ils manuscrits a maschina sun da surdar a la redacziun fin al cumanzamaint da december, il plü tard. Lavuors chi aintran davopro nu pon plü gnir resguardadas per quell'annada. Ils manuscrits a maschina dessan avair üna fuorma definitiva, cun regard al cuntgnü ed a la lingua.

Correcturas d'autur van a seis cuost.

Las singulas contribuziuns vegnan publicadas pel solit ill'ortografia officiala dal respectiv idiom. Texts in dialect local sun admissibels, mo ston gnir declerats sco tals, per exaimpel «dialect da Müstair», «dialect da Tujetsch».

Separats

6. La Società Retorumantscha nu metta a disposiziun daplü co 30 separats gratuits da mincha contribuziun, e quai cun cuverta normada e culla paginaziun da las Annalas. Giavüscha ün autur ulteriurs separats, va quai a seis quint. A seis quint van eir otras müdadas, sco paginaziun speciala e spaisas per cuvertas individualas.

Ils separats pon gnir vendüts il plü bod trais mais davo cha'l tom respectiv es cumparü. Els ston portar l'indicaziun cha la lavur saja cumparüda aint illas Annalas.

La Società Retorumantscha as resalva il dret da cumprar separats pel predschi da stampa.

Proprietà

7. Las Annalas restan, resalv ils drets d'autur, proprietà esclusiva da la Società Retorumantscha. Quista inchascha ils imports d'abunamaint e venda las Annalas veglias.

Cumpetenzza

Be la Società Retorumantscha es cumpetenta da trar decisiuns chi van pro a las Annalas, a lur redacziun e finanziaziun.

8. Quist regulativ es gnü acceptà da la suprastanza da la Società Retorumantscha in sia tschantada dals 19 december 1978 ed aintra in vigur als 26 marz 1979.

Cuoira, ils 26 marz 1979

Il nuder:
Flurin Bischoff

Il president:
Gion Deplazes

Rendaquen per igl onn 1979

I. Quen da gestiun

<i>I. Dicziunari Rumantsch Grischun</i>	1978		1979	
	<i>Entradas</i>	<i>Sortidas</i>	<i>Entradas</i>	<i>Sortidas</i>
3.10 Subvenziun federala	260 928.65		269 387.95	
3.11 Subvenziun cantunala	40 000.—		40 000.—	
3.16 Vendita fascichels	12 420.60		34 148.05	
3.21 Subvenziun stampa fascichels NF	—.—		15 700.—	
4.20 Stampa fascichels		35 972.10		45 606.60
4.21 Administraziun		2 800.—		2 800.—
4.22 SVS segirada per vegls e survivents		3 764.15		16 535.40
4.23 Salaris		244 491.70		240 737.85
4.24 Telefon		2 014.70		2 021.40
4.25 Taxas e contribuziuns		81.—		157.10
4.26 Segirada d'accidents per ils redacturs, mobiliar, biblioteca etc.		1 741.90		869.—
4.27 Cassa da pensiun redacturs, contr. annuala		13 129.45		13 186.—
4.28 Segirada da spargn secretaria		1 653.40		901.55
4.29 Tscheins per locals, glisch e scauldament		8 697.65		9 125.85
4.30 Cudischs		3 098.65		3 567.20
4.31 Ligiari cudischs, papeteria		4 032.—		2 941.15
4.32 Spesas da biro, cum. filologica		4 467.—		5 240.70
4.33 Mobiliars da biro, collecziun da material		5 334.—		3 082.—
4.34 Documentaziun, fotocopias		484.45		533.25
4.36 Diversas spesas DRG e caussas buca previdas		10 079.25		5 644.75
	313 349.25	341 841.40	359 236.—	352 949.80

		1978		1979	
		<i>Entradas</i>	<i>Sortidas</i>	<i>Entradas</i>	<i>Sortidas</i>
	Transport	313 349.25	341 841.40	359 236.—	352 949.80
<i>II. Annalas</i>					
4.40	Stampa, correcturas, redacziun, separats, sped. e div. spesas		25 655.60		25 823.20
4.40	Vendita Annalas, davosa annada			5 402.60	
3.17	Vendita Annalas veglias	1 611.05		2 632.10	
4.40/					
3.19	Subsidi SGG	12 000.—		13 000.—	
4.40/					
3.14	Subsidi LR	12 500.—		12 500.—	
4.40/					
2.81	Reserva Annalas		455.45		7 711.50
		339 460.30	367 952.45	392 770.70	386 484.50
<i>III. Studis Romontschs</i>					
4.42	Stampa, scuntrada e div. spesas		3 421.—		
4.42	Vendita Studis Romontschs I e II	3 026.80		3 547.55	
4.42	Bunificaziun «Lalo»/SGG	3 735.—			
4.42/					
2.80	Reserva Studis Romontschs		3 340.80		3 547.55
		346 222.10	374 714.25	396 318.25	390 032.05

		1978		1979	
		<i>Entradas</i>	<i>Sortidas</i>	<i>Entradas</i>	<i>Sortidas</i>
	Transport	346 322.10	374 714.25	396 318.25	390 032.05
<i>IV. Quen general</i>					
3.12	Tscheins da capital	11 727.40		11 196.60	
3.15	Diversas entradas	8 426.—		9 985.45	
4.37	Spesas da banca		314.80		396.90
4.38/					
3.13	Diferenzas da cuors	10 000.—			10 069.—
	Surpli entradas		1 346.45		17 002.35
		<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
		376 375.50	376 375.50	417 500.30	417 500.30
		<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

II. Bilanza

	1978		1979	
	<i>Activas</i>	<i>Passivas</i>	<i>Activas</i>	<i>Passivas</i>
1.10 Schec postal	7 046.33		14 792.38	
1.11 Banca cantunala	37 474.75		13 459.90	
1.13 Banca cantunala «Nationalfonds»	27 243.35		20 002.05	
1.14 Cudisch da spargn 476 560 «Ossian»	11 907.40		12 063.60	
1.15 Cudisch da spargn 484 493.9 «Intents socials»	29 721.20		31 566.35	
1.20 Obligaziuns	166 269.—		139 200.—	
1.21 Cudisch da spargn 21 726 Credit svizzer	4 190.30		12 941.75	
1.50 Mobiliar e biblioteca	1.—		1.—	
1.60 Activas transitoricas	4 479.—		25 220.55	
2.20 Passivas transitoricas		66 331.50		20 002.05
2.30 Fondo Cadonau		20 000.—		20 000.—
2.40 Capital		111 737.90		111 737.90
2.54 Reserva p. stampa e pupi per las public. «font. d.dretg» en las Annalas		4 659.—		4 659.—
2.45 Reserva per intents socials		29 990.—		30 603.15
2.61 Premi «Ossian»		12 013.05		12 255.20
2.80 Reserva Studis Romontschs		3 709.15		7 256.70
2.81 Reserva Annalas		12 526.50		20 238.—
2.82 Annalas capital passivs		10 000.—		8 128.—
2.70 Capital, quen general		16 018.78		17 365.23
2.72 Augmentaziun		1 346.45		17 002.35
	288 332.33	288 332.33	269 247.58	269 247.58

Cuera, ils 30 da schaner 1980

Revediu ed approbau, ils revisurs:
R. Capaul Ch. Stupan

Societad Retoromontscha
La cassiera: G. Seger-Arquisch

Societad Retoromontscha

Institut dil Dicziunari Rumantsch Grischun

Rapport per la perioda digl 1. da schaner 1979 tochen la fin da december 1979

I. Redacziun e publicaziun

1.1. Redacziun

Ils redactors han redigi duront igl onn 1979 las suandontas serias d'artechels:

scatla 203 (rest) ghigas – giagliard	ms. 80 p. (Str.)
scatla 205 (rest) giallinam – gianütsch(a)	ms. 40 p. (Gi.)
scatla 206 giaschaint – giaschöz	ms. 88 p. (Gi.)
scatla 207 Giasep – giavuschign	ms. 91 p. (Ds.)
scatla 208 giaz – giochi	ms. 107 p. (Str.)
scatla 209 giodabel – giovar	ms. 115 p. (Ds.)
scatla 210 gip – giuer	ms. 54 p. (Gi.)
scatla 210b giuf – giuvellas	ms. 88 p. (Gi.)
total	ms. 663 p.

1.2. Publicaziun

Igl onn 1979 ein vegni redigi per l'emprema gada dapi entgins onns 3 fascichels. La collavur da nies gidonter scientific, signur dr. Felix Giger, sefa valer sensibilmein suenter in temps d'introducziun e formaziun.

fascichel 86 (mars 1979) g – general I

fascichel 87 (settember 1979) general I – giaischiada

fascichel 88 (mars 1980) giaischiada – giaschunz

Ch'ils singuls fascichels e la lavur dil Dicziunari anflan cunzun en la pressa romontscha e grischuna sco era al radio romontsch buna accoglientscha ei ludeivel e per nus impurtont. Nus numnein ils suandonts resuns:

W. Egloff, en: Bündner Zeitung 19-10-1979 sut il tetel «Das 87. Heft des

rätischen Wörterbuchs. Die Besonderheiten des Dicziunari».

G.D. Simeon, en: La Pagina da Surmeir 33. annada. nr. 21, november 1979, 1.

P.A. Widmer, en: Gasetta Romontscha nr. 85–88, 26-10-1979 etc. sut il tetel «Ils quater gronds vocabularis svizzers».

1.3. *Romanica Raetica*

Als dus volums «Studis Romontschs 1950–77» s'aschunta novissimamein in tierz, numnadamein la lavur extendida da signur rector dr. J.C. Arquint «Zur Syntax des Partizipiums der Vergangenheit im Bündnerromanischen mit Ausblicken auf die Romania.» *Romanica Raetica*, 3, Cuera 1979. En quella spleiga igl autur ed anteriur redactor in interessant e nunsmesau capetel dalla grammatica romontscha.

II. *Infrastructura*

2.1. *Biblioteca*

Scomi da cudischs cun igl Istituto per l'Alto Adige, Trento.

Nus essan secunvegna da far dacheudenvi in brat da cudischs, q.v.d. nus furnin il Dicziunari e las Annalas, igl institut trentin da sia vart igl Archivio per l'Alto Adige e las ulteriuras publicaziuns. Pils 6 volums gia cumpari dil Dicziunari havein nus obteniu encomi 24 volums digl Archivio. Cheutras mauncan a nus da questa impurtonta publicaziun naven dil volum 36/1936 mo paucs exemplars.

2.2. *Excerpts e deposiziun en las cartotecas corrispudentas*

a) *Excerpts*

Ils davos dus decennis ha il Dicziunari stuiu restrenscher ils excerpts da litteratura scientifica zun fetg per raschuns persunalas. Per amur d'ina megliera documentaziun vegn ei ad esser necessari da far en quei risguard egl avegnir in sforz particular. Nus havein entschiet ad excerptar perinaga ils glossaris e registers tgunsch contonschibels en monografias.

Vegl inspectur da vivondas, signur Ignazi Beer, ha excerptau per nus differents registers.

b) *Deposiziun dil material*

Ilis excerpts nezegian buca la massa, sch'ei reussescha buca da lugar els aschispert sco mo pusseivel en las cartotecas respectivas. Duront las vacanzas da stad ein dus students sededica a quei pensum.

Signur Gian Peider Gregori, stud. fil. da Bravuogn, ha entschiet sia lavur ils 16 da fenadur. El ha alfabetisau il material excerptaus da signur Beer ed entschiet ad ordinar el en las scatlas. Displascheivlamein ha el stuiu interromper sia activitad d'in di a l'auter muort ina nauscha malsogna d'infecziun.

Signur Christian Krötzl, stud. fil. da Cuera, ei sespruas da deponer duront 6 jamnas igl uost ed october material etimologic, ina activitad che fa enconuschen-tamein pulit quitaus e rumpatgau mo che dat ual ad in giuven romanist bunas investas.

2.3. *Index tudestg dil volum VI dil DRG*

Nossa secretaria ha semtgau e copiau en treis exemplars igl index tudestg dil 6avel volum dil Dicziunari. El cumpeglia 157 paginas alla maschina. Cun ils corrispundents registers dils volums 1-5 ensemen fuorma el in instrument da valor. Secapescha fuss ins leds dad haver la survesta sur in sulet raster alfabetic. In proxim avegnir vegn a mussar, schebein quei selai realisar ni buc.

2.4. *Apparaturas novas*

Egl onn scadent havein nus saviu acquistar ina secunda maschina IBM cun tgaucrucla. Ella stat a disposiziun en la stanza nova agl assistent ed alla cassiera.

III. *Nies institut sco center d'informaziun*

Sper la gronda correspondenza cun informaziuns anoviars, ha igl institut saviu registrar las suandontas visetas da persunas e gruppas. Nus numnein mo ual quellas che han impegnau nus pli da rudien:

Signur Gilli, Basilea; dr. A. Spescha, Cuera, cun ina 7avla gimnasi; prof. A. Liebeskind, Mühlehorn (ordinaziun da cudischs «sparta sorabica»); dr. Martin Bundi, Cuera; sgr. Flurin Bischoff, Cuera; rector dr. J.C. Arquint, Cuera; cand. fil. Silvio Decurtins, Trun; sgr. Hendri Spescha; pader dr. A. Widmer e lic. fil. G. Bass, Mustér, cun l'Academia «Il Curtgin»; lic. fil. Ch. Pult cun ina classa dil seminari; universitad d'Innsbruck, gruppa da students; sgr. A. Brenk, dessignader Museum Retic; prof. dr. R. Liver, Berna; sgr. Mats Landfors, Uppsala; lic. fil. Chr. Collenberg; sgr. William Bendig, New York; dr. Schacher, Lucerna; scol. Tscherner, Curaglia/Traun; dr. Lothar Deplazes, Turitg; dr. Pool, Stampa; sgr. Ruffner, Maienfeld.

IV. Referats, publicaziuns

3.1. A. Decurtins

a) Referats:

«Sollen unsere Wörterbücher auch Sachlexika sein?». Correferat al «Colloqui dils Vocabularis naziunals» a Neuschatel, ils 4-10-1979.

«Das Dicziunari Rumantsch Grischun und seine Bedeutung für die romanische Bewegung». Referat alla medema caschun sco sisura, ils 5-10-1979.

«Schons ad igl Dicziunari Rumantsch Grischùn», allocuziun a caschun dalla sentupada SRR sin la tiara, ils 10 da zercladur 1979 en la casa da scola a Donath.

b) Publicaziuns:

«40 Jahre Rätoromanisch als vierte Landessprache». Eine Besinnung von A' D'. En: Ladinia II (1978), p. 137–144.

«Beeindruckende Fülle und Systematik». Presentaziun da R. Villetta, Grundlagen des Sprachenrechts . . . Bd. I. Zürcher Studien zum öffentlichen Recht 4. Schulthess Polygraphischer Verlag, Zürich 1978. En: Bündner Zeitung 7-2-1979, p. 5.

«Schons ad igl Dicziunari Rumantsch Grischùn», en: Casa Paterna/La Punt nr. 33–35, 16/23/30-8-1979, nr. 36, 6-9-1979.

c) Lecziuns:

Universität da Friburg. Semester da stad 1979.

«Zur Grammatik des Rätoromanischen» II. – «Die rätoromanische Literatur im Überblick».

Semester d'unviern 1979/80. «Il Dicziunari Romontsch Grischun sco fontauna da lungatg e cultura». – «Texts sursilvans contemporans», lectura, interpretaziun ed exerchezis.

4.2. Hans Stricker

a) Referats:

«Das Rätoromanische und der Kampf um seine Erhaltung»! – Universität da Basilea, Cuors da Scol'aulta populara, ciclus «Minoritads ellas Alps», ils 20-2-1979.

«Möglichkeiten des Einsatzes der elektronischen Datenverarbeitung bei einem fortgeschrittenen Wörterbuch». – Correferat al «Colloqui dils Vocabularis naziunals» a Neuschatel, ils 3-10-1979.

b) *Publicaziuns:*

«Die Ortsnamen zwischen Wandel und Beharrlichkeit». A caschun dalla nova ediziun dil «Rätisches Namenbuch» tom 1, en: Bündner Zeitung 25-4-1979, nr. 96, p. 17.

«Nochmals: Gamper-Namen» [replica], en: Terra Plana 1979/3, Mels, p. 33–34.

c) *Lecziuns:*

Universitad da Puntina (Innsbruck) sem. d'unv. 1978/79 e da stad 79

– «Das Rätoromanische in der Schweiz» (prelecziun)

– Introducziun el sursilvan.

– Excursiun da treis dis tras las valladas romontschas grischunas, 21–23 da zercladur 1979.

V. *Cumissiun Filologica*

La Cumissiun Filologica ei seradunada ils 27 e 28 d'october el hotel «La Cucagna» a Mustér. La dimora prolungida silla tiara ha lubiu da dilucidar manedlamein il rapport dil cauredatur pil liung tschancun naven dils 6 da matg 1978. Ella ei era sefatschentada cun la damonda d'in tierz redatur, cugl engaschament d'in assistent e cul carnet da duers dil persunal. La Cumissiun Filologica ha la finala decidiu da slargiar sias retschas e propona alla suprastonza dalla SRR d'eleger dla. prof. Ricarda Liver, Berna, sco nova commembra el gremi da survigilanza scientifica. En ina seduta extraordinaria quenta ella valetar e pesentar certs resultats e certas propostas e damondas, ventiladas a caschun dalla sentupada da Neuschatel en connex cun la redacziun ed igl andament dils vocabularis.

VI. *Fatgs persunals*

6.1. *Carnet dils dretgs e duers dil persunal*

En entelgientscha cun la suprastonza eis ei stau pusseivel da stabilir in «Carnet dils dretgs e duers dil persunal», che questa ha lu confirmau en sia seduta dils 2 da mars 1979. El reglescha da rudien ils dretgs e duers dil persunal ed arriva gest a dretg temps, essend che la cudria dil Dicziunari vegn rinforzada naven da 1980 cun in tierz redatur ed in assistent e ch'ina nova secretaria entscheiva sia lavur.

6.2. *Tierz redactur*

Sin proposta dalla Cumissiun Filologica e dalla redacziun ha la suprastonza eligi signur dr. Felix Giger sco tierz redactur a temps cumplein a partir digl 1. da schaner 1980.

Signur dr. Giger, tochen dacheu assistent e collaboratur scientific, ei gia vegnius presentaus cun sia formaziun pliras gadas en nos rapports annuals. Nus beneventein en nies miez zun fetg nies niev collega, ch'ei dil reminent era gia presents els fascichels 84/85, 86 ed 87 cun agens artechels, e sperein che la lavur egl arcun romontsch detti ad el satisfacziun e cuntentientscha.

6.3. *Assistent*

Havend il Fondo Naziunal fatg bien ils 9 da schaner 1979 nossa damonda e motivaziun per ina piazza d'assistent, havein nus scochemai tschercau in tal sin via d'inserats en las principalas gasettas romontschas e tudestgas grischunas. Da 6 interessantas annunzias pervegnidas ha la suprastonza eligi suenter manedla ponderaziun sgr. scol. district. Kuno Widmer, Gränichen/AG sco assistent. Signur Widmer, davart dalla mumma da schlatta à Porta, plaida currentamein vallader ed ha buns ligioms cun Ftan. El ha fatg la maturitad e silsuenter enzatgei semesters da romanistica a Turitg. Aschia posseda el ina formaziun particularmeins adattada per la lavur ch'el duei far tier nus. Signur Widmer vegn ad entscheiver sia piazza vid miez avrel 1980. Nus salidein era el cordialmeins e giavischein ch'el fetschi en tuts risguards ina buna midada.

6.4. *Secretariat*

Ils 15 da zercladur 1979 ha nossa secretaria, dn. Emerita Manatschal, bandunau il Dicziunari. Ella ei stada 13 onns tier nus ed ha prestau en quei spazi ina gronda e biala lavur. L'allerta e precisa stenotipista enconuscheva tut las spartas dadens e dadora e levgiava cheutras buca mal las lavurs als redactors. Ch'ella ei stada bugen tier nus, mo ch'ella ei era ida bugen naven en novas aventuras, plaida per ella sco era per il bien clima al Dicziunari. A nossa fideivla e buna collaboratura engraziein nus da cor per tut quei ch'ella ha prestau e sperein che sias enconuschientschas e sia forza da lavur mondien buca diltut a piarder al moviment romontsch.

Duront ils meins da fenadur ed uost ha la studentessa Corinna Casanova, Ruschein/Cuera, fatg cun success e bia inschign la secretaria e prestau a nus cheutras in oreifer survetsch.

Dapi ils 3 da december fa la giuvna Barla Projer da Vella ina emprova tier nus sco birolista. Nus lein mirar, schebein il traffic e las pretensiuns dil Dicziunari cunvegnan ad ella.

6.5. *Elecziuns en cumissiuns*

La radunonza generala dil Collegium Romanicum ha eligiu Alexi Decurtins sco president dil «Kuratorium der Vox Romanica und der Romanica Helvetica».

6.5. *Administraziun*

La collavur cun la nova cassiera, dn. Genoveva Seger-Arquisch Vaduz, ei sesviluppada en la megliera entelgientscha sco quei ei dil reminent stau da prever. La peisa digl onn 1979 dil Dicziunari schai buca mo en la publicaziun da 3 carnets, mobein era el fatg ch'igl ei finalmein reussiu da slargiar il stab dils redacturs e d'engaschar per l'emprema gada dasperas in assistent a liung cuoz. In giavisch ch'ei en l'aria dapi ditg e liung ei ius cheutras en vigur.

Nus engraziein a tuts quels ch'ei segidai cun nus, buc il davos alla suprastonza ed a siu president, sgr. conrectur dr. Gion Deplazes cordialmein.

Cuera, ils 31 da december 1979

Institut dil Dicziunari Rumantsch Grischun
Alexi Decurtins
Hans Stricker